

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P .

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„BARS“

XXX. évfolyamának I. évnegyedére.

Lapunk mai számával kezdi meg harmincadik évfolyamának I-ső évnegyedét. — Aki ismeri a vidéki hírlap-irodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fog adni nekünk, ha önérzettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehattunk. Első sorban is megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt s jeles munkatársaink és a nagy közönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán avagy part-érdek szolgájává fajulhasson. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagyérdemű közönség szíves jó indulatába. A múltban elért eredmény leend a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
 Felevre . . . 5 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Bűnhődés.

Nemzetünk jellemvonásai közt a nagylelkűség, őszinteség s hiszékenység túlnak mindig előtérbe. És mivel azok az irányzatok, amelyekre ezen áldásos sajátságait pazarolja, hamisak, hazugok, természetes, hogy miatta bűnhődnie is kell. Hosszú sorozata van ennek. Nehéz volna róluk egyenként megemlékezni. Vissza kellene nyúlnunk messze századokba. Nagyon keresgélni őket nem is volna szükséges, mert úton-útfélen állanának rendelkezésünkre. Lássunk csak egy aránylag semmitmondó dolgot az újabb időkben.

A régi szabadelvű párt idejében, mindjárt a 67-iki kiegyezés után, az a veszedelmes szokás honosodott meg, hogy mielőtt valamely törvényes javaslat a Ház elé került, az illető miniszter benyújtatására az uralkodónak a hozzájárulását már előzetesen kérte ki. Ha ez megvolt, akkor benyújtotta s ha nem, hát egyezkedett s ha ez sem vezetett célhoz, félre lőn téve s az idők homályában veszett el.

Az ellenzék részéről történtek ellene tiltakozások, azonban mindig azt hangoztatták, hogy hiszen ez ártatlan dolog s inkább csak udvariassági tény s csak az a célja, hogy az uralkodónak legyen előzetes tudomása arról, hogy mi van napirenden. Hiába hangoztatták okos és a politikában jártas em-

berek, hogy ez nem olyan ártatlan dolog ám, mint amilyennek látszik, hanem veszedelmes szokás, mely az országgyűlésnek a kezdeményező, természetes jogát fogja illuzóriussá tenni. Az előzetes hozzájárulás eszközésének a kötelezettségét törvényeink nem írják elő; mert törvényhozóink, mint a parlamentáris követelményekkel teljesen tisztában levő politikusok, igen jól tudták, hogy a hatalom éhes és kielégíthetetlen; megelégszik igen sokszor igen jelentéktelen dolgokkal, melyekből azután arra alkalmas, szendergő időnek a felhasználásával jogot formál s többé a kezéből ki nem eresztí. Számatalan példa van erre, csak hogy figyelmen kívül hagyják.

Hogy mit talál jónak, célszerűnek a képviselőház, az az ő joga. Abba beleszólása senkinek sincs és ne is legyen, máskülönbén nevetséges alkotmányosi-játékot üz. Kezdeményezni neki a józan ész szerint nemcsak lehet, de kötelessége is. Ha az általa elfogadott törvényjavaslat a másik törvényhozó faktoroknak nem tetszik, még mindig meg van a lehetősége annak, hogy megegyezünk kölcsönös engedékenységgel s az ügyeket dűlőre vihetik. Így az alapelv szentsége épségben marad, a parlamentarizmus nem alacsonyodik le a komédia színvonalára.

Az idő itt nem lehet drága, mert ellenkező eljárással százszor annyi időt pocsékolhatnak el, amint ez most mindenki szeme előtt meg is történik. A szabadelvű párt virágzása idejében a kormány már nem jószántából, de kötelességszerűleg mutatta be előzetes hozzájárulását végett javaslatait az uralkodónak. Csak merészelte volna azt meg nem tenni, azonnal megbukik!

Lám, mi lett a pusztá udvariassági tényből! Jogformálás. Amde a 67-iki kiegyezés értelmében, például a vámtérlet és a bankkérdesben, tárgyalni kellett minden 10 évben. És bizonyosan meg volt egyik-másik kormányban az a jó akarat, hogy az önállóság alapján óhajtottá kezelni a dolgot. Természetesen, előzetesen erről is kellett tárgyalni az uralkodóval, aki azt mondotta, hogy nem járul hozzá. A kormány ezt sohasem adta tudtára az országgyűlésnek, mert szégyelte volna magát, hogy egy jogot így galappirozott el tudatlanságában s jóhiszeműségében; hanem a többségre támaszkodva azt javasolta, hogy a szerződések hosszabbítottassanak meg, mert ezidőszert ez inkább felel még meg a nemzet érdekeinek, állítván, hogy erősödsre van szüksége az országnak; erősödni pedig csak közösség mellett lehetséges

a világ végéig. Ilyen magyar állampolgáraink voltak mindig, nemcsak most! Ebben keresendő a nemzet összes szerencsétlensége! Az udvari kegyhajhászat mindig erősebb volt, mint a nemzet jövője! Az a kevés ember, akinek a lelkében a magyar szabadság ereje égett, nem tudta a sokak lézengő politikájának a győzelmét megakadályozni!

Igy ment ez a legujabb időkig, amikor már kipattant a soká eldugott titok, hogy a nemzet gazdasági önállóságához való jogérvényesülésének a megakadályozása nemcsak a kormányon múlik, de múlik az uralkodó határozott ellenállásán is. Minden oly jogos törekvés, mely a nemzetnek hasznos a boldogulás szempontjából, ellenzendő, mert káros a közösség szemüvegén át nézve!

Lám, tehát édes jó magyarom, az illendőségből lett a követelés, a követelésből a vetőjog! Vagyis a magyar alkotmány ismét egy kifejezéssel gazdodott, a vető-val. Ha ezt is hagyjuk meghonosodni mint a korona elnevezést s más több efféle helytelenségeket, törvényellenességeket, hát jól fogunk kinézni. Tehát most már az uralkodó nemcsak hogy előzetesen nem járulhat valamihez, de meg is tilthatja, hogy foglalkozzanak vele!

Ne beszéljünk se 48-ról, se 67-ről, mely a 48-nak folyamánya s átmenetet akart nyújtani a 48-hoz; mert itt az ország jogainak a megmentéséről van s lehet szó.

Az olyan államban, melynek megvan a maga alkotmánya, megvannak a szentesített törvényei s mégis azt állítják, hogy az állam nem kormányozható parlamentárisan más parlamentáris államok módjára; mert nemcsak hivatása az uralkodónak, hogy aláírjon, de befolyást kell gyakorolnia a politikára is, sőt azt vezetnie kell, ott esetleg az abszolút uralkodás gyönyöreit élvezheti a hatalom; ott miniszteri felelősség nincs, ott az alkotmánynak csődje már az ajtón kopogtat; ott nemzeti munkát teljesíteni nem lehet. A hatalom a nemzeti jog fölé a maga erőhatalmát ne helyezze, mert akkor az ország alkotmányos formák közt nem lesz kormányozható!

A nemzet azonban ne mozduljon a törvény, a jog aljáról. Teljesítse kötelességét addig, ameddig az tőle megkövetelhető s tovább ne menjen. A hatalom nem adhat a nemzetnek jogokat, mert minden jognak a forrása a nemzet. A hatalom is a nemzettől kapta jogait, melyekkel élme szabad, de csak óvatosan s okosan!

Vizy Ferenc.

Quo vadis domine!

(K.) A képviselőházat elnapolták, s ezzel ismét oda jutottunk a mádi zsidóval, ahol voltunk ez előtt kilenc hónappal, amikor a kormány először kérte felmentését a királytól.

A „Minden ut Rómába vezet” közmondás alapelvére helyezkedve, odaát a Lajtán túl is azt hirdették, hogy a válság összes seidelai a bécsi gordiusi csomóba futnak össze s aki meg akarja oldani, annak a modern Nagy-Sándornak a bécsi engedélyt kell megnyernie. Soha, de soha sem éreztük annyira a mi kicsinységünket, mint e legutolsó válság alkalmával, amikor meg a látogatását sem tudta ez a kormány megőrizni annak, hogy Magyarország független állam, semmi más országnak alávetve nincs s az alkotmány szerint önmaga van hivatva intézkedni sorsa felett.

Sajnálattal konstatáljuk, pedig mindenkor őszintén támogattuk, hogy amily örömrivalgás fogadta az országban ezt a nemzeti kormányt, csakugyan a meglőnnyebülés sóhaja fog felhangzani, amidőn helyét elhagyja. Mi tudjuk és érezzük, hogy mindez azért volt, mert két dudás volt egy csárdában. A hatvanhetesek a maguk régi nótáját hústák, a kormányra jutott függetlenségi új hurokat pengettek. És míg Bécsben az előbbi saivesen hallgatták, addig a választóközség a függetlenségi program érvényesülését követelte minden vonalon. Hát ebből keletkezett a huzavona. *Becsületet, nyílt politikát nem mert üzni egyik sem.* Mindegyik a másikat engedékenységre nógatta.

Kilenc hónap óta mit láttunk? A koalíció hatvanhetes részének roppant erőlködését. Annyira eláztaták odafent a függetlenségi pártot, hogy egy cseppet sem csodálkozunk azon, hogy Ő felsége oly nehezen fordul a függetlenségi párt felé s még ne-

hezebben szánja rá magát, hogy az ország vezetését a függetlenségi pártra bizza.

A mostani fordulatot is csak a szerencsés véletlen idézte elő. Bizony, ha a hatvanhetes koalícióson mult volna, még ma is csak a régi alapon s velük tárgyalna a király. Hiszen ezeknek a régi idők révén olyan összekötöttései vannak odaát, hogy biztosra vették, miszerint a kibontakozás feltételeit egyedül csak náluk keresi a király. Sajnos, hogy ekkoráig maga Kossuth Ferenc is ebben a tévedésben volt. Csakhogy ha az osztrák képviselőházban el nem fogadják az új hárszabályzatot, mely a német hegemóniának teljesen és örök időre végét vetett, még ma sem jut a dinasztának eszébe, hogy a trón és az uralkodó-család legbiztosabb támasza a nagy és erős Magyarország.

Mária Terézia trónját is a magyarság mentette meg. És ahol vesztett is a monarchia, azért vesztett mindig kivétel nélkül, mert a kétes értékű osztrák vitézség nem akarta a győzelem pálmáját a magyarságnak átengedni. És nem is kell ahhoz történettudósnak lenni, hogy minden kormányok irányadó elvéül megállapítsuk azt az abszolút igazságot, hogy nagy és gazdag egyedül az az ország lehet, amely sorsát önmaga intézi.

Ez volt a kivégzett szabadelvűpártnak is nagy hibája. Negyven esztendőös urama alatt nem tudta meggyőzni az uralkodót arról, hogy ez a nemzet ura akar lenni a maga sorsának; hanem minden kérdésben oly intencióval tárgyalt a mindenkor osztrák kormánnyal, mintha csakugyan köze lenne hozzá Ausztriának Magyarország alami létéhez.

Hát ez a kilenc hónapi vajudás mindenestre gondolkodóba ejthette az uralkodót, akinek minden tettét a szigorú alkotmányosság jellemezte. Meggyőződhetett arról, hogy a függetlenségi párt nem dinasztia-ellenes és hogy a párt tagjai nem a hatalomért, de az elvekért harcolnak. És az a

szenny, mely a koalícióban összegyűlt, nem a függetlenségi pártnak hibája. A függetlenségi párt programja nem ellensége Ausztriának, de Magyarország fejlődését előzve.

Mindenestre a dinasztia kárára volna, ha ezt a fejlődés iránt való törekvést le-törni akarná. És aki eddig azt tanácsolta a királynak, az nem lehetett sem az ország-nak, sem a dinasztának barátja.

A békés kibontakozás minden szála hozzánk vezet.

És ha feltesszük a kérdést: *quo vadis Domine?* Nem lehet a válasz más, mint az, hogy oda, ahol szentnek tartják az adott szót, s mindenekelőttvalónak az ország érdekét.

Hej, milyen könnyen s mennyivel kevesebb áldozattal lehetett volna megoldani a válságot, ha nem toladtak volna a király és a nemzet közé oly alakok, akik mind a kettőt félre vezetni akarták.

II. Szenzáció.

(Cájus.)

Ez is szenzáció, de ezuttal nem botrányos, hanem csak tanulságos.

Justh Gyula, a költő szavai szerint:

Ha férfi vagy, légy férfi,

Erős, bátor, szilárd;

erős, bátor, szilárd volt a felség előtt is.

Az ország egyik része vérmes reményekkel leste a bécsi burgból való kivonulását, a másik aggódva. Azokat nem is említem, akik gúnymosollyal kísérték lépteit, mert azok nem hazafiak; a hazafi ily komoly dologban szegre akasztja a kicsinyes magán bosszút, karörömet; Just Gyula a haza dolgában járt ott.

Remélve nézték a kába hitben élők, akik bistak benne, hogy a nemzet igaza mezt fog az osztrák armány fölött dadaira vergődni.

Aggódva meg azok nézték, akik féltették azt a kurucot az udvari legkőr ismert bódító csabjától, melyet már annyi más magyar úgy jart, mint az éjjeli moylepke a gyertyalánggal.

T Á R C A.

Arno partján.

(Wilde Oszkár.)

Az éj szürke leple míg jó
És Flórencet betakarja,
A leander a falakra
Alkonyatkor karmazsint sző.

Megesíllan itt ott a harmat...
Virág nyílik fejem fölött;
De a szöske már megszökött
S a tücsök-dal is elhallgat.

Mandulafűk illatával
Tele a völgy. Susog a szél
És zizeg a hulló levek.
Felhangzós a csalogánydal.

Meghal a nap nemsokára!
A szerelmet énekeld meg!
Addig, míg az árnyas berket
Áttöri a holdugóra!

Dalolj! míg a rétek felett
Tengerzöld köd árad szerte,
A szerelemtől lát szemekbe
Fehérnyju hajnal nevet...

Míg az ég kék boltozatát
Didergő éj meg nem fojtja,
Nékem édes gyönyört hozza,
Néked pedig — a halált!

Angéből fordította:

Karafiáth Jenő.

Egy szál virágért.

A katonák keserves huzakodással, súlyos teher gyanánt vonszolták a hegynek eltörődött, fáradt testüket. Ruháikra sűrű rétegekben tapadt az erős kaptatókon fölfelé kanyargó hegyssoros pora és vastag

csomókban száradt meg kivörösödött, iszadt arcukon. A hosszúra nyúlt gyakorlat végeztével, a sziklamászások, szédületes kapaszkodók után, minden porcikájuk nyugalomért áhítozott... Szerettek volna kinyújtózkodni; egyfolytában, mélységesen aludni odalenn a zöld-palástos mezőkön fehérülő, piros tetejű házikókban. Puha, illatos szónagyat rajzolt eiebük a csalogató kívánság. Szempillájuk erőszakosan lecsukódott; el-elbőbiskoitak menésközt; lecsügghő karjaik akár a csetlen fadarabok lehetetlenül, koppanva ütődtek hosszú a vállukra vetett fegyver agyához.

A tisztiek unottan, immel-ámmal, el-kényyszeredetten bandukoltak mellettük. Azonban itt-ott fölésmélt elernyedtt bóbiskolásból egy-egy őrmester s hogy feljebbvalói előtt kitartását, mivoltát mutogassa, kacakaringós káromkodással buzdította a kimerült menetelőket. A legénység ilyenkor kissé neki iramodott, mint a lovak szoktak, mikor ostorával közéjük cserdit a kocsis. Szűges bakancsuk tompán, egyenletesen dobbant a kemény talajra; úti készségeik zörögve csattantak össze a vasasvégű hegymászó botokkal, otromba zajjal szaggatván meg az Isonzo álombaringató zuhogását.

Szendergőféiben feküdtek immár a mélyre ágyazott, szakadékos völgyek s a hegyek barázdált arculatjára finoman árnyalt ibolyalila fátyolt terített a lehulló alkonyat. Távolygó árnyekok ültek az erődítményhez vezető uton és szomorúan húzódtak a szikla-kapun bevonuló csapat nyomába.

A tisztiek étkezőjében csakhamar lárma, pohárcsengés hajtotta szerte a csendet. A kőakatonák eliséledtek az udvaron. Legtöb-ben Eurico keresték föl. Eurico a fuvaros, követeleesül előttük érzezett az erődbe. Nagy társzekerén bort, sört, pálinka-féjét, szivart, dohányt meg élelmicikkeket szállított a kintinosnak... Ilyen alkalmakkor egyttal leveleket, híreket is hordott az istenháta mögé épített kővárba. Innen-onnan üdvözlöleteket, apró küldeményeket az ismerős katonák számára. Tiszkos üzenetet a szerelmes leánytól; édes anya sütötte kalácsot a távol faluból, az elhagyott otthon paradicsomából... Mindig türelmetlenül lesték tehát Eurico jöveteit, hiszen egy darab világot képviselt a haza sovargók szemében; csekély parányát annak az érdemnek, amit el nem mutó epokedéssel sóhajtottak vissza az idegenbe szakadt fűz...

Eurico átszámolta fuvarját a kintinosnak. Egyszeriben vidámabb, eleveonebb hangulat kerekedett. Tünetemenyes gyorsasággal ürültek a sörös korsók, bőven fogyott a sötétvörös bor s karikázva kavargott az erős dohány füstje. Egyik-másik katona cífrán aranyozott, rózsakoszorús papirosan írott levelet olvasgatott s felrevonultan, hangosan belűzgette a szállongó homály kétes világi-tásánál. A klagenfurti vadászok letelepedtek az asztalokhoz es ponarazas közt valami ütemes stájer nótát dúdolgattak. Nehány magyar fiú is akadt a hegyi eszedben, akiket a sors trefás szeszelye az alföldről

Azok nem gondolták meg, hogy a mi szép szemünkert nem fog az osztrák politika hanyatt-homlok tótágot állani.

Emesek meg nem hitték, hogy az a férfiú, akiről hónapok óta hirdették, hogy csak hatalmat sóvárog, a hatalomért a derekát be ne adja.

Csalódtak tehát itt is, ott is.

Igaz, Justh Gyula nem hagyta el a burg sikamlós parkettáit, mint a magyar nemzet négy századon át várt Messiása. De az is igaz, hogy nem hagyta el a burg büvkörét szemésütsve sem. Nem váltotta fel ott sarkantyús kordován csizmáját se-lyem strüpfivel. Ropogott alatta a fényes parketta, midőn mint a regabeli Antaeus erőben, tekintélyben gyorsodva újra talpra állott. Kuruc haragjától szikrázó szeme azt a lelket jelezte, mely állja a harcot, ha még olyan vészes is az.

Es az új szenzáció tehát igen tanulságos és inkább szomorú, mint nevetni való, ahogy azt egynemelyek vélik.

Hissen újra azt bizonyítja, hogy az az örökösök vakaság odaát családi baj, azt az eddig alkalmazott gyógyszerekkel nem lehet gyógyítani; újra arról tesz tanubizonyoságot, hogy azt a negyszázados csökönnyt odaát jogkával, engedékenységgel nem lehet megtörni; újra azt igazolja, hogy a magyar csak olyan együttű, hiszékeny, mint volt 1526 óta mindenkoron, pedig nótája is van róla, hogy:

Mikor mondja das ist güt,

Akkor csal meg a huncú.

A becsi urak is csalódtak (beleértvén a kijeült miniszterelnök urat is). Nem sikerült Justh lejártnak.

Hogy a „lejártnak” értelmi szerzői és kísérletezőinek felsütsé teljes-e avagy az elért nemleges eredménnyel is számolnak-e, nem tudjuk. Azt hiszem azonban, egyben meg is csak felsütsé az pedig abban, hogy a Justh Gyula becsi kirandulásának eredménye nem hogy megsemitette volna, hanem ellen-erővel megmentette Magyarországnak az önbizalmát, s a vezérébe vetett bizalmát.

Egyet sem tudtak közülük lejártni.

Justh Gyula férfias helytállása fenyesen igazolta azt, hogy igaz hazafinak meg a királyi kegy mamorító melegeben sem szabad a meggyőződés egyenes utjáról leté-
sodort el idáig s akik kedvetlenül egymás-
mellé bújtak és elkeveredetten szidták az
édeskés partmenti borokat, az olajos hal-
konzerveket s a hegyvadász sivar magánosá-
gát. Nem elegyedtek nótázásba sem. A
dalba öntött panasz nem vigasztalta, csak
sajgóbbá hatványozta szívüknek fájását.

A sziklahasadék szelén trientvidéki olaszok heveresettek a mellvéden. Szomjasan nyelték a szüőföldjükön termelt muscatot. Megannyi naptól barnult cingár legény; az alpesi katonaság legvaskerőbb, majom-ügyességű hegemászói. Ezek is énekeltek. Mandolinszóval kísértén, lágyan simult a napszállat bíboros hullámzásába a Barcarola; égő vágjakról, langozó csókokról, tüzes szerelemtől beszélt a továbbián arany sugaraknak . . .

Renato letette mandolinját; abbahagyta a dalolást és parduos hajekonyasággal siklott le a földre. Keresztül bújt a lerakott hordók torlaszán, odasurrant a lovaival belüldő, ástozó fuvaros mellé.

— Voltál Casabiancában földi? — kérdezte tőle eifudtan. Fekete szemei kerlelően kapaszkodtak az ember sárgára égett rálcos arcába. Eződött a szine; remegett a szájaszele, mintha fele a kérdésre következő feleletlő.

Eurico ránézett. Megszóvalta a fejét.

— Voltam, Renato. Nem néked való teremtés az Angelina! Semmit sem üzent; nem is köszöntetett . . . Nagyralátó, gögös leány. A varonei korcsmáros fia kerülgeti,

rodnia. E férfias helytállás elfojtotta a hatalomra vágyásról szárnyra kelt meséket. Az elv mellett való hű megmaradása igazolja, hogy Justh Gyula nem azért hitt a királyi ember szavának, mert könnyű volt őt becsapni, hanem azért, mert az ő lovas-igaz, őszinte jellemével fel kellett tételeznie, hogy ki vele a király megbízásából tárgyal, az őt csakis a megbízója lovasias szellemének őszinteségével meri megközelíteni.

Justh Gyula bécsi látogatása bizonyossá tette, hogy odaát csak egy ember őszinte velünk és az a magyar király. De sajnos, azt is bizonyossá tette, hogy ez őszinteség-nél többet Bécsben és Bécsből nem varhatunk. Se önálló tankot; se külön magyar sereget; se semmit, ami gazdasági vagy politikai önállóságunkat elméletből valóvá változtatni engedné.

Tízsa Kálmán Bécsnek kedveskedő rendszerének következménye, hogy ott Magyarország államférfiút a gerinctelenek közé szokták sorozni. Kellemetlen ott a valóra osadás abból a kedves álomból, melybe a szabadelvű rendszer ringatta osztrák felebarátainkat.

A bécsi zudienciák révén arra a keserű tapasztalatra juthattak odaát, hogy a magyar hazafiság és államférfiúi rátermettség között nincs összeférhetlenség s hogy nem minden magyar államférfiú gerinctelen.

Mi pedig okujunk az eseményeken. Belső tusak nem fokozzák erőnket, melyet kifelé kell érvényre juttatni. Kicsiny és nagy dologban egyaránt tartuk szem előtt, hogy egy nemzet fia vagyunk és egy közös ellenséggel állunk szemben. Ne könnyítsük meg annak a divide et impera elv alkalmazását. Csak így fognak a nemzet gerinces vezetői a nemzetben oly támaszt találni, mely nekik a győzelmet előbb-utóbb kell hogy biztosítsa.

Köz- és magántisztviselők fogyasztási szövetkezete.

A szövetkezet létesítésénél megállapítandó főkérdések a következők:

Először is kik legyenek tagjai a fogyasztási szövetkezetnek?

Úgy hirdik, rövidesen megtartják az esküvőt . . . Ne gondolj vele! Virág az asszony. Hegyen völgyön terem . . .

A szemhatáron egymást kergette hamvadtak el a napkévők. Csak a Mangart köpiramisa lángolt még a sugarak ölelésében; mögötte elfakultan gyászoltak a sápadt hegyóriások, amelyeknek a nap végső vilanásából egyetlen sugárszál sem jutott. Halvány ködök bolyongtak az álombahuzódó havasokon, majd szétterültek, rongyokra szakadtak és elfehéredve estek az éhesen tátongó sötét sziklatatlanokba.

Takarodót fujtak. Hosszú vontatott trombitajelek csapódtak az ivbehajló szirteteknek. A hegyesoros mentén épült, sziklába vajt, sásfészekhez hasonló szonaszódos erődítmények riadva feleltek a takarodóra. Az imához szólító érhangok összeesengtek-bongtak s halkán enyésztek el az ultramarinkék messzeségben. A hegyzugokban zsongva támadt föl a napáldozati szél. Egy egy elkésett madár szárnya rebhent meg az elhalványult ég alján a gyöngye zuhogással zuhant a fekete árnyékok karjába. Beesteledett.

A barakkok népe sorra ledült; pokrócaikba takaróztak s mélyeséges álomban, horkolva pihentek a szertelen fáradtság után. A fiatalabbja azonban még ébren maradt. Giovanni tartotta őket szóval. Giovanni a mesemondó, aki estőnkint csodásan kieszelt, kísértetekkel, ördögökkel népes meséket, csábos tündérléányokról szóló

Nézetem szerint a belépés feltétele, hogy minden egyes szövetkezeti tag a társadalomnak azon tagjaiból álljon, akik szellemi működésükkel szolgálják a közügyet s mint ilyenek szellemi produktumaikat nem vihetik a piacra, hogy itt felvegyék a konkurrenciát más piacra illő produktumokkal.

Ilyenek kétségtelenül az állami, törvényhatósági, városi vagy községi tisztviselők. De ide tartoznak a különböző felekezeti lelkészek, tanárok, tanítók, ügyvédek, orvosok, továbbá a különböző kultúr-intézetek hivatalnokai. Pénzügyi, biztosítótársasági, gyári és iparvállalati és uradalmi szaktisztviselők.

De nem hagyhatjuk ki azokat sem, akik ezen hivataloknál s intézményeknél mint altisztek vagy szolgák tesznek személyes szolgálatokat s mint ilyenek szintén közszolgálatot teljesítenek.

A szövetkezet tagjai továbbá nemcsak a szorosabb értelemben vett családok egyének, hanem a nőtlen és női alkalmazottak is volnának, mert ezek is esetleg szüleik, vagy rokonai háztartási körében élve, jogos igényt tarthatnak arra a támogatásra, amit a fogyasztási szövetkezet kitzít célul.

A keret tehát elég tág, de mégsem annyira, hogy a legtágabb értelmezés mellett is fel lehessen venni e keretbe mindazokat, akik a fogyasztási piac tömegét képezik s akiket ha onnan kivesszünk, a célon túl löttünk és megbénítanánk vele azoknak ekziszcenciáját, akik a fogyasztóktól élnek.

A másik kérdés volna továbbá, hogy mely fogyasztási cikkek volnának az üzlet körébe felveendőek?

Számolva a kezdet nehézségeivel, az aprólékosságokkal járó nehéz adminisztrációval és a pénzbeli kérdéssel, azt tartanám helyesnek és célszerűnek, hogy csak azokat a cikkeket vesszük fel a fogyasztási szövetkezet árusító körébe, amelyek beszerzésénél, a cikkek természeténél fogva, vagy csupán a helyi piacra vagyunk utalva, avagy pediglen azok beszerzésénél, a közlekedési eszközök mivoltánál fogva, tömeges megrendelésre vagyunk utalva, hogy bizonyos előny-árakat elérhessünk.

A helyi piacra utalt cikkeknel főképpen azért, mert a konkurrencia ott kisebb városokban korlátozva van, az utóbbiaknál pedig azért, mert az egyeseknek a tömeges meg-

regéket adott alátóul. A fiúk álomtól részegen, kimerültségtől gyötörtén feküdtek körülötte és tágra nyitott szemekkel, szinte áhitatosan hallgatták.

A hegyszakadékokra üvegharang gyánán borult a csillagrajokkal telehintett égboltozatja. A Jalanc üstformájú szakadékból ezüstös párászat toladott fölfelé és füstölve ömlött a hőcsikokara. A Skerbinis fagyos, megtépett gerincén átlátszó, lengő párából tömörült alakok hajladoztak. A mesemondó belebámult a hegyek mögött bújkáló holdvilág derengésébe.

— Az a széles hómező odaát, az az aranybányók légelője — súgta és a tisztán megvilágított hegyhát felé mutatott. — Kőd királyné pástorkodik mellettük, meg három leány. Ha éjnek évadján férfiember téved hozzájuk, hát menten megtöjtják a csókjukkal, az ölelésükkel . . . Hej, pedig éppen azon a hórételen belül tömördek kincs van elásva . . . Azt őrzik!

— Meséj a tündérrózsáról Giovanni; az csak a szép! — Unszolta egy alpesi ezredbeli szlovén fiú. Majdnem gyerek volt még s bár nehezen birkózott az álommal, mégis hívó, sejtelmes borzongás érzett keresztül a hangján.

Giovanni fölfújta az ábrázatját. Bűszkén magyarázta:

— Az ám, a tündérrózs! Megmondhatom, hol tudnád rákadni: a Triglav csodakertjében nyílik. Arra, azon a vékony villaformájú szirttornyos túl, egyenesen a

rendelésre szükségük nincs, de erszényük sem engedi meg a tömeges egyszerre való megrendelést.

Ezen fogyasztási cikkek véleményem szerint a következők volna:

A tej, kenyér és egyéb péksütemények, nyers és füstölt húsfelek, zsír, borok és ásványvizek, fa és kőszén.

Ezen cikkek mind elsőrendű fogyasztási cikkek. Ha számot tesszünk háztartásunkban, azt fogjuk tapasztalni, hogy fizetésünknek több mint fele ezen cikkek beszerzésére fordítatik s így ha ezen cikkeknek kiadásainkat csak néhány $\frac{1}{10}$ -kal mérsékeljük, illetve csak néhány $\frac{1}{10}$ -nyi megtakarítást érünk el, úgy máris többet javítunk anyagi helyzetünkön, mintha fizetésünk javításáért éveig könyörgünk s végre is valami csekély fizetésemelést érünk el.

Igaz, hogy a háztartásban még sok mindenféle cikk használtatik azokon kívül, amiket fentebb kiemeltünk, ámde ezen cikkek vagy kisebb mennyiségben fogyasztatnak, úgyhogy azoknak áremelkedése lényeges sebet nem ejt tárcáinkon, vagy kisebb mennyiségben beszereshetők a helyi piacon kívül eső helyekről is, úgyhogy a helyi piaccal a világpiac is konkurál és így irányítja és mérésküli a helyi árakat is.

Nem hagyhatom ezenfelül megemlíteni nélkül, hogy nem az a célunk, kivonni magunkat teljesen a helyi piacról és megfosztani az ipart és kereskedelmet teljesen a mi támogatásunktól, csak védekezés a célunk a jogtalan és indokolatlan kizsákmányolás ellen s így e cél elérésében nem szabad túl mennünk az önvédelem határain.

Jelzavunk élni és másokat is élni hagyni, de csak a szükséges mértékig, a magunk megélhetésének biztosításául.

Abszurdum volna ebből a szempontból, hogy egy szatócs üzletet állítsunk fel, ahol minden aprólekos háztartási cikk árusítatik, mondjuk még olyan is, amin a szatócsnak alig van valami haszna és mégis tartania kell üzletében azért, hogy vevőinek azt a kényelmet biztosítsa, hogy ne kelljen ezért vagy amazért más üzletbe fáradnia.

Egy aprólekoságig menő részletüzletben elforgatódnak az erők, nehéz és költséges szervezettel igényelnek.

Egy harmadik kérdés, hogy a fogyasztási üzlet körébe felveendő cikkeknek tü-

meges bevásárlási forrásait hol fogjuk megtalálni legközelebb?

Azt hiszem, ez sem fog meg nem oldható kérdést képezni.

Vannak a közelben uradalmak és nagyobb birtokos egyének, akik nagyobb fogyasztás biztosítása mellett saját kényelmük és egyéb előnyök biztosítására a szükséges mennyiségben, kifogástalan mértékben és minőségben szállítani fogják nekünk a tejet, a hizott marhát és sertést, a kenyérnek való lisztet, bort és fát. A finomabb lisztet, kőszent és ásványvizet pedig messzebből is beszereshetjük nagyobb mennyiségnek megfelelő előnyárban és előnyös szállítási költséggel.

Ugy tudom, hogy például a lévai uradalom a tüzfűt már eddig is igen előnyös árban szállítja egyes tisztviselő-csoportoknak, akik hozzá folyamodtak e célból. Azt hiszem, hogy ezt az előnyárt a (egész) szövetkezet is biztosíthatná a maga számára, ha hozzá folyamodnék.

Előttek fekszik továbbá több ajánlat is egyes köszvényesektől, amelyben előnyár ígérteik a vezetésekre bizott kir. járásbírósnak, ha a köszvényes vagyonukra megrendeljük. Egy érdemes földbirtokos ajánlatot tett maris, hogy ő összes tejszükségletünket el fogja látni 100%-al olcsóbban, mint a helyi piac és biztosított kifogástalan, jó minőségről és mértékről.

Azt hiszem, hogy ilyen és hasonló ajánlatokat tömegesen fogunk kapni, ha szövetkezsünk, mert senki nem is hinné, hogy mily erősek vagyunk, ha mindnyájan összeállunk, amire vonatkozó statisztikai adatokkal a legközelebbi cikkemben fogok szolgálni.

Ugyancsak a legközelebbi cikkemben fogom kifejezni nézetemet abban a kérdésben, hogy mi alapon szerveznék a fogyasztási szövetkezetet, s miként szereshetnénk meg az ahhoz szükséges talán legszükségesebb feltételt, a tőkét, illetve pénztörzst.

Csebi Pogány Virgil.

A fonomimika diadala.

Csak másfél évtizede annak, hogy egy igénytelen község lánglelkű tanítója, Tomcsányiné Caukrász Róza, harcra kelve hódít

örtálló katoná nehéz lépései döngve verődtek vissza az irdatlan kötömbökről és a sikos gránitlapokon legördülő szinórvizesés csöppjei üres, kemény koppanással törtek meg a sziklák üregében. A hegyek körvonalait ijesztő méretűvé nagyította a sötétség. Mögülük lassan csúszott ki a vöröses holdkorongja; enyhe aranykőd lepte el a kiélesedett tűhegyeket, a hótarajos sziklasivatagot és szeliden simogatta fényességével az álmodó éjszakát.

Renato nem aludt. Tekintete a csillámzó hómezőn járt s a mélységen túl emelkedő sziklafokot méregette... Fölmászik a kéményszerű szikla-nyíláson, föl a sima falon s keresztül vág a jeges szakadékon... Nem nehéz azt megtenni! Éjtélre odaér a tündérróza virításához. Lessakítja... Ekkor aztán Ysolda, az aranyhajú királykisasszony, elfogja vezetni a Bogatin közepébe zárt kincses kamrába. Fényben, gazdagságban fűrésztheti majd Angélinát... Így tess az bizonyonnyal! Kitaró, erős hegymászó, nem kerüli tehát veszedelembe. A holdvilág mellett az utat sem téveszti el. Gonoszok varázslatától sem félhet, mert hiszen nyakában hordja a szent jeruzsálemi fűvet selyemzacskóba varrva, meg egy icike-picike darabkát a Santa Madonna övszalagjából. Ez az áldott amulet minden rosszról megóvja... És ami legfőbb: vasárnap született!

Lélekzetfojítva szedte magára ruházatát. Lappangva bújt ki alvó bajtársai közül. Neastelenül húzódtott tovább tovább, mint

utnak indult, hogy kedves és igazán jól kiforrott eszméjének, melynek franciaországi atyja a nagy Grosselin, megnyerje az ország tanítóóságát.

Mint minden újat, úgy a fonomimikát is némi tartózkodással, sőt gúnyal fogadták. Elnevezték rángó göröcsökné, fonomimikának. Szóval mindennek, csak jónak nem. Az ember természetében fekszik a konzervatívizmus, a megszokottság, a kényelemszeretet, s így ha valamely jobb, használható módszert ajánlanak neki, nem fogadja el. Ha bemutatják, nem a jót látja benne, hanem a látszólag kifogásolható repíti ki az egészből s teszi kritika tárgyává; holott a hiba a kritikának előbb említett, az emberi gyarlóságból folyó sajátásaiban rejlik.

Nem restellem bevallani, midőn a cikkem elején említett, világhírű pedagógusnő több évvel ezelőtt itt Leván a tanítóképző falai között bemutatta világhódító olvasástanítási módszerét, én is a többi helybeli tanítótársaimmal egyetemben csak mulattatóan, de jónak nem találtam. Tartozom azzal, hogy Tomcsányiné Caukrász Róza urnától akkor, talán elhamarkodott s a konzervatív felfogásból folyó kritikáért az alkalommal is ünnepélyes bocsánatot kérjek. Hála és elismerés illeti őt, mert hisz könnyűszerrel, játszva érzük el azt most, mit annak előtte nagy fáradsággal s a tanító és gyermek lelkét is élő kitaró munkával érthettünk el.

Nem balga ember az, ki midőn számára rendelkezésre áll a leggyorsabb és legkényelmesebb tovaszállító gyorsvonat, mely pár óra alatt az utasot célhoz juttatja, a rozoga szekeret, melybe pár geba van befogva, veszi igénybe?

Midőn Leván az irgalmas nővérek irányításában egy igazán kedves nővér ismét bemutatta a fonomimikát az ott összesereglett tanítósnak, mily más képet láttunk? Csak itt-ott hallottunk még neki ellenvetést, de azt is halkán, félve. Mily nagy erkölcsi diadal a magyarországi Grosselinak, Caukrász Rózáknak! Hiszen aig akad már magyar iskola, hol még az osdi irva-olvasási módszerrel kizozza a tanító önmagát és gyermekeit. Batran merem mondani, hogy aki a fonomimikának meg most sem követője, az a kor újabb pedagógiai és didaktikai vívmányai iránt teljesen érdektelen, vagy pedig lehet, hogy beleharapott a fo-

hegyimanók birodalmán keresztül vezet egy rejtékút a hét Triglav-tóhoz. Ha az utat fölföldözted, akkor akadály nélkül eljutsz a nagy víz mellé. Ott kezdődik a Tündérország; annak a kapujánál Ysolda, az aranyhajú királyleány, őrködik. Halandó embert nem ereszt közel a tündérkerthez. Csak annak súgja túlbe a bűvös jelszót, aki vasárnap született... A bűvös jelszó kimondására lepattan az ezüstküpp gyémánt lakatja. Benn a kertben aranyeső öntözi a boldogság virágát: a Triglav-rózsát. Harmíchat levele fehér mint a hó s fényes mint a hajnalcsillag. Minden levél egy-egy szerelmes, boldog esztendő... Ha lessakítod, szabad lemenned a Bogatin kincses barlangjába, hozhatsz kárbunkulust, drágaságot, amennyit elbírsz! No úgy-e sóhajtozol Misko? Rohannál érte Renato? Csakhogy nem tinektek nyilik ám az a róza...

— Vasárnap gyerek vagyok — vetette oda dacosan Renato.

— Az már más — mondta kissé meg-hökkenve Giovanni. — Persze az a hiba, hogy csak minden holdtöltén az éjtélén, pontban tizenkettőkor egy szempillantásig látható a csodavirág. Ekkor lessakíthatod. De ha elszalasztottad a kiszabott percet, menten elhervad a kezéd közt minden levele, téged pedig a tündérek leteszitanak a mélységbe...

A mesemondót hallgatóival együtt elnyomta az álom. Éles, sipoló, fújtató lélekzetvételüket szertehordta a bolyongó havasi szél. Az

as egerésző, bársonytaipú macska. Átvette magát az erődöt körülfutó korlátot és két karján csüggyve, mozdulat nélkül lógott a mélység szájánál, míg az ör körsétájában a bástya túlsó széléig ért. Ezután nyaktörő ugrással fönn termett az útalan sziklatorolat parkányán...

Csak másnap délután találta meg a keresésére kihűdött őrjárat. Az Isonzo tarka kövekkel kirakott ágyán feküdt. Kiüresült, lélektelen szemei a szürke hegykolosszusok fölött sugárzó végtelenség kékjere szögeződtek; a halványzöld vízfodrok gyöngéden hintázták összeroncsolt testét, mintha földanya ringatná; aludjék minél edesebben.

Igy nézett farkasszem az erőd udvarán — ezzel a tündő, üres bámulással — Ritter von Lindenheim őrnaggyal s a köréje gyülekezett tisztokkal; mialatt az erőd parancsnoka felhaborodva kelet ki a legénység között uralkodó ürületes babonák ellen, kurtavassal, várfogsággal fenyegetvén azokat, akiket rajtakap azon, hogy ostoba mesékkel tömik meg a kőszakos buta fejét. Lám, ez a kolosszális hülyeségű fickó készpénznek vette a Triglav-rózsáról szóló mesét és a szökés bűnébe keveredett miatta!

Renato bajtársai haptákban állva, kötelességtudóan, sommit-mondó képpel hallgatták parancsnokuk oktató kirohanását; pillantásuk azonban bámeszködvá, kíváncsian kémlelte a halott elfeketült, összeszorított

nomimika édes almájába, de azt kellkép kezelni nem tudván, a gyermek lelkületéhez nem tudott hozzáférni, az alma émélygős volt neki, egyszerűen eldobta. Pedig ha tudnák a híres fonomimika-ellenzők, hogy épp e módszer mily hatalmas fegyelmi eszköz! Lederer Ábrahám, a magyar tanítók nevesora is azt mondja: „A módszer a legjobb fegyelmi eszköz.” Ha én le tudom kötni órákon át a gyermek figyelmét érdekesnél érdekesebb dolgokkal, s ha a kellemest a hasznossal és gyorsan célravezetővel tudom kapcsolatba hozni, mit nyargaljak én az irva-olvasás öreg gebéjén?

Avagy nem rendkívüli nagy eredmény, mit Ghimesy János helyben kollégám, egyesületünk múlt évi körülésén itt Léván bemutatott? Egy teljesen siketnéma fiút mutatott be, kit Tomcsányiné Czukrasz Róza módszerével jól megtanított olvasni és írni, úgyancyira, hogy az a fiu jelenleg a második osztály jó tanulói közé tartozik.

E gyűlésről az akkori „Neptanítók Lapja” is megemlékezett, s igen dicsőséggel nyilatkozott Ghimesy kollégánkról. Tomcsányiné Czukrasz Róza természetesen érdeklődött Ghimesy ez illusztris tanítványa felől, egy igen ssep levélben megkérte Ghimesy kollégánkat, sziveskednek leírni neki, hogy mily módon tudta értekesíteni e jelentékeny testi fogyatékossággal bíró gyermek tanításánál a fonomimikát? Ghimesy készséggel és azonnal eleget tett Czukrasz Róza kívánságának, egyben ugyancsak Tomcsányiné kívánságára Grosselein, a fonomimika feltalálójának élő fiaival, — ki szinten érdeklődött az eset iránt — nagy részletességgel tudatta eljárásának módját.

Ghimesy levelére csakhamar megérkezett Grosselein E., a 31 éves francia pedagógus válasza a következő tartalommal:

„A siketnéma vagy hatramaradt gyermekeket oktató és vedő tarsulat.

Páris, 1909. december 10.

Uram!

Örömmel vettem s nagy érdeklődéssel olvastam levelét, melyben közli velem, hogyan tanított Ön egy siketnéma gyermeket fonomimikai módszer alkalmazása mellett írni, olvasni és beszélni.

Sajnálom, hogy előzőleg nem voltam Önrel összeköttetésben, különben idejekorán küldöm a szakirodalmi termékeket, melyeket — noha a francia siketnéma szemmel tartása mellett írottak — Ön a maga nyelven is felhasználhatott volna. Sziveskedjek azokat tolem utólag elfogadni, talán igénybe veheti a jövőben.

ajkát. Igen sajnálták, hogy immár nem beszélheti el, amiket látott és tapasztalt, míg a tündérek kerjét elérte. Mert a kis olasz ott volt, az bizonyos. Hanem későn ért a virágbokorhoz; ekesve nyújtotta ki kezét a tündérróza után és az aranyhajú leányok letasították őt a meredekről. Ez az igazság. Amit Ritter von Lindenheim predikál, az a mese... Éjteltájon nemcsak az őrtálló közvitéz, hanem Zugsführer Kovacs is látta azt a vakító fehér gomolygást, ami a Nevtelen toronyról az Leonso irányába gurult. Azzor viaskodott a tündérekkel szegény Renato... Csak legatább sejtették, merre járt, milyen övényen haladt! Hatha mégis?... Ki tudja, talán megkísérti egyszer még a szerencsét egyik-másik elszant fiú.....

Az összeborult őrnagy fokról-fokra dühösebben szónokolt. Betejésűl teljes meggyőződéssel megvetően mondta:

— Szégyent hozott a hadsereg! Nem volt katonához méltó halála. Mint valami botanisáló diák, egy szál virággért áldozta föl az életét!

Nem tudta, hogy annak a virágszálnak piros orcája és villogó fekete semege van.....

Szerelembegyné Móczár Jolán.

Alkalmadtán, ha ugyan célravezetőnek találja, legalább azonnal rendelkezésére állanak.

Mélyen meghatóttak azon érzelmek, melyeknek Ön a magyar tanítók nevében tiszteletreméltó atyám emléke iránt kifejezést adott. A boldog emlékü 40 évvel ezelőtt bekövetkezett halálát megelőzőleg néhány órával lelkelem kötötte azt a módszert, melyet ő a gyermekek iránt táplált forró szeretetében kieszei.

Fogadják, Uram, kiváló nagybecsülésém kifejezését.

Grosselein E.
elnök.

Ghimesy János tanító úrnak

Léva, (Magyarország)

A Grosselein által küldött könyv címe: „Le Français par L'Image” 610 pyönyörű keppel, melynek szövegét tudós kollégánk, Steiner Ignác jóvoltából neves kollégánk magyar nyelven is megismerhetjük.*) E mű Ghimesy János kollégánk birtokában van ezidőszent.

Annak idején e könyvről részletesebben fogunk megemlékezni.

Most még csak egyet. Áldjuk a nagy Grosselein emléket s a gyermekek iránt táplált forró szeretetből az a kevés tanító, ki meg nem hódít be a fonomimika módszereknek, siessen vele.

Bányai Ferenc.

*) A levelezés alkalmával a magyart franciára, a franciát magyarra mindannyiszor Steiner Ignác ny. tanító ültette át.

Különlék.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek intezkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— A kegyesrendiek templomának oltárképe. A Vasárnapi Ujság, ez az 56 év óta fennálló kedves szépirodalmi lapunk, amelynek Hótsy Pál a szerkesztője és Mikszáth Kálmán a főmunkatársa, — karácsonyi számanak címlapján gyönyörű reprodukciónak hozta a kegyesrendiek lévai templomának főoltára felet levő remek képet, amely Jezust szent Józseffel ábrázolja. Ezt a képet Koskovic Ignác jezes festőművésznök Rómában készítette 1883-ban.

— A casino táncestélye. Az idei farsang mulatságának előhírnöke a casinónak e hó 5.-én rendezett táncestélye volt, amely azonban nem sorozható az egyesület sikerültebb mulatságai közé, mert látogatottsága nem áll arányban a tagok számával. A jelenvolt társaság kedélyesen s vígan töltötte el az estélyt, amely hajnalig tartott. A jelenvolt hölgyek névsora a következő: Beicsák Béláné, dr. Kmoskó Béláné, dr. Medveczky Karolyné, Medveczky Sándorné, özv. dr. Novotny Imrené, Ordódy Endréné, Pólya Andorné, Medveczky Etelka, Medveczky Mica, Novotny Margit, Pólya Gizi.

— Tanfelügyelői látogatás. Tomcsányi János, varmegyei kir. tanfelügyelője kinevezetése óta e hó 5.-én látogatta meg először hivatalosan a lévai polgári leányiskolát, amely alkalmával úgy a növendékekhez intezett kérdéseire adott szabatos feleletek, mint az intezetnek cinos és minden tekintetben modern berendezése teljes mértékben megnyerték a legnagyobb megelégedését.

— Kegyeletes adomány. Bakó István, földink, a beszercebányai általmi főgimnázium tanára, a lévai főgimnázium segélyező-egyesületének a napokban 200 koronát küldött s ezen összeggel boldogult édes anyját, Bakó Ferencet, született Kovács Petronellét íratta be az egyesület alapító tagjai közé. A jeles tanár ezet a kegyeletnek legszebb jelét adta édes anyja iránt. Kegyeletes adományaért az egyesületnek hála köszönete a legmélyebb elismerés.

— Eljegyzés. Szalai Barkóczy Barnabás pónsúgyi titkárnak kedves leányát, Szerenát, Aranyosmaróton eljegyezte kiskéri Kerekes Loránd jegyző és földirtokos. Boldog megelégedés kossorúza frigyüket!

— Helyettesítés. Ordódy Endrét, a lévai járás főszolgabíróját, aki hosszabb ideig tartó szabadságra ment, Bercehely Miklós, a garamszentkereszti járás szolgabírója, tiszteletbeli főszolgabíró fogja helyettesíteni.

— Rövid a farsang. Az idén a farsang csak 33 napig tart s azért a mulatai vágyók siessenek ezt a rövid időt kihasználni. Mi egyébként nem sokat tördölünk a farsang rövidségével; nekünk még ez is hosszú lesz, mert jelenleg úgy sincs meg az arra való eszmék helyünk. Az öreg „Oroszlánt” rombadöntötték már; az építendő szállodának pedig még csak a sok építési anyaga van felhalmozva a piactér egy részén. Ez az anyaghalmozás és a telek mentén felállított magas fenyőszálak jelzik, hogy ott valami nagy munka van készülében.

— Részvényeseink figyelmébe. A Nyitrai és Tarsa irod. és nyomdai részvénytársaság 1909. évi december 28.-án tartott alakuló közgyűlése által megalkotott alapszabályok értelmében a részvényekre még befizetetlen összeg 1910. április 15.-ig fizetendő be kamatmentesen; fizethető a hátralékos részlet 1910. évi június 30.-ig is, azonban a hátralék után április 15.-től 5/9% kamattal jár. — A részletek üzlethelyiségünkben fizetendők.

— Kinevezés. Bencze Imre, a lévai tanítóképző-intezetnek gazdasági tanára, ideiglenesen az algyógyi földmivessiskola igazgatójává nevezetett ki.

— Az egyhuzamban való tanítás céljából a főgimn. tanári kara annak idején kérdést intezett a szülőkhöz és kosztadókhoz, aiktól majdnem egyhangulag azt a jelet kapta, hogy helyesen találják az új rendszert. A tanári kar az ügyet jóváhagyás végett a vallás- és közokt. miniszterhez terjesztette fel, aki leiratában most értesítette a tanári kart, hogy nincs kifogása az egyhuzamban való tanítás ellen s így ez a nevezett tanintezetben a legközelebb életbe is fog lépni.

— Halálozás. Özv. Seltsam Jánosné, szül. Jancsó Mária úrnő, aki egész életében mint nő és anya a leghivebben teljesítette kötelességét, — hosszas szenvedés után, e hó 6.-án élete 63.-ik évében meghalt. Gyermekei és a rokonság mélyen fájjalják a jó anya és kedves rokon elhunytát, akiknek fájdalomban őszintén osztoznak barátai és ismerősei. — A gyászoló család jelentése így szól: Alulírottak magunk és az összes rokonok nevében fájó szívvel jelentjük, hogy felejthetetlen, drága, jó anyánk, illetve testvér, sógornő, menyé és nagyanya özv. Seltsam Jánosné szül. Jancsó Mária, hosszas szenvedés s a halotti szentségek átjatos felvétele után folyó hó 6.-án éjjel 11 ókor élete 63.-ik, özvegyisége 4.-ik évében az Úrban csendesen elhunyt. — Szeretett halottunkat folyó hó 9.-én délután 1/4 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a lévai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalom helyére helyezük. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 10.-én reggel 8 órakor a lévai róm. kath. plébánia-templomban a Mindenhatóknak lesz bemutatva. Léva, 1910. évi január hó 7.-én. Drága jó halottunk nyugodjál békében! — Seltsam János, Seltsam Irma, Seltsam Emilia gyermekei. Jancsó Gyula, Jancsó Klári férj. Kupf Ferencné, Jancsó Kálmán testvérei. Seltsam Jánosné, szül. Schöll Karola menyé. Kupf Ferenc, Jancsó Kálmáné, szül. Kleinkauf Gizella sógor és sógornő. Seltsam Bala, Seltsam Karola, Seltsam Laci unokái. Jancsó Péterné m. anya.

— Hasznos előadások. A garamnémeti gazdakörben — miat levelezőnk írja — e hó 6.-án két előadást tartottak vetített képekkel; délután 5 órakor az iskolagyermek, este 7 órakor pedig a felnőttek számára. Az ó- és újszövetségből, az esztergomi bazilikából és a budapesti koronázó templomból összesen 90 kép lett bemutatva. Ugy a gazdakör megalakítása, mint az élvezet nyújtó és tanulságos előadások megtartása Dódek Endre plébánosnak buszálmát dicséri.

— Vásár. A folyó évi január hó 3.-án Léván tartott országos baromvásárra felhajtott szarvasmarha 2537 db; ló; 2326

6

drb; juh: 160 drb; sertés: 190 drb, kecske: 3 drb; szamár: 1 drb; összesen: 5217 drb. Ezekből eladottat szarvasmarha: 548 drb; ló: 156 drb; juh: 36 drb; sertés: 77 drb; kecske 1 drb; összesen 817 db.

— **Szopora csillaghullás.** Rendkívüli és ritka esemény, hogy a katonaságnál újév napján annyian kaptak volna arany és ezüst csillagot, mint az idén. Ugyanis a közöshadsereg tartalékos hadnagyának, zászlósainak és hadapródainak újévi binevezése ez évben olyan nagyarányú volt, hogy 2299 zászlóst (hadapródot) nevezett ki a király hadnaggyá, 2040 hadapród lett zászlós, 3526 hadapródfelölt és altiszt pedig hadapród.

— **Népakadémia.** A helybeli Kath. Legényegyesületben ma d. u. 4 óraker dr. Nagy Ferenc és Pasár Zoltán tanár urak fognak ismeretterjesztő előadást tartani.

— **Nemzetközi kertészeti kiállítás.** Nagyban folynak az előkészületek arra a jubileárius nemzetközi kiállításra, amelyet az Orsz. Magyar Kertészeti Egyesület negyedszázados fennállásának megünneplésére május hó 5. és 15-ike között Budapesten rendez. A kereskedelemügyi miniszter úgy az államvasutakon, valamint a kezelése alatt álló helyierdektől vasutakat a díjmentes szállításra a kedvezményt engedélyezte.

— **Gyászír.** Városunknak egy általánosan ismert derék polgárát és kiváló iparosát ragadta ki a halál körükből. Frasch Sándor, kalaposmester, aki közbecsalásban eltöltött munkás életén át az iparában kifejtett szorgalma és a közügyek iránt való érdeklődése által polgártársainak tiszteletét szereszte meg magának, — f. hó 4-én, 65 éves korában elhunyt. Halála öszinte részvételt keltett barátai, ismerősei és polgártársai körében, akik fájó szívvel osztosznak a család és rokonság mély gyászában. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak fájó szívvel jelentjük, hogy édes atyánk, nagyapja, após és testvér, Frasch Sándor, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után f. hó 4-én reggel 7 óraker, 65 éves korában az Úrban csendesen elhunyt. Szeretett halottunkat f. hó 6-án d. u. 3/4 óraker a lévai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyezték. Az egyesület szentmise-áldozat f. hó 7-én reggel 7 óraker a lévai plebániatemplomban lesz az egek Urának bemutatva. Léva, 1909. december hó 4-én. Nyugodjék békében! Áldott legyen emlékel Frasch József, Frasch Ferenc, Frasch Irma, gyermekei. Kakody Mária, Hugyecz Lina, menyői. Frasch Aloisia, Frasch Detti, id. Földes Nándor, testvérei. Martinecz József vő. Frasch Béia, Frasch Erzsébet, Frasch József, Frasch Sándor, Frasch Mária, Frasch László, Frasch József, Martinecz Böske, Martinecz Mariska, unokái.”

— **Eljegyzés.** Ifj. Agárdy Zsigmond, lévai jónévű iparos, a héten váltott jegyet özv. Janovics Ferencné kedves leányával Mariskával.

— **Betörések.** Özvegy Dombay Lajosné kákai szőlője hajlékának ajtaját f. hó 4-én éjjel ismeretlen tettesek felcsiszították s a pincében kedélyes borkóstolót tartottak, ami abból tűnik ki, hogy nagyobb kárt nem okoztak, sőt még bort sem vittek magukkal. — E hó 6-án pedig Mosonyi Sándornak nixpróti hajlékát találták feltörve. Minthogy a megejtett rendőri nyomozás szerint a betörők itt is úgy tettek, mint Dombayné pincéjében, alapos a gyanú, hogy a két betörést ugyanazok követték el, mert az utóbbi helyen is csapán az ott talált ételeket és nagyobb mennyiségű bort fogyasztottak el. Egyéb kára csak annyiban van a gazdának, hogy elvitték a zsebkését, az almáját és néhány fűrt szőlőjét. A tettesek kezekeztése iránt a rendőrség a szükséges nyomozást eredményesen folytatja.

— **Színészet.** A Dombay művészpár a jövő hét elején kezd meg színlelőadásának sorozatát a Bathi-utcában levő Wertheimer-féle ház földszinti termében. Az országosan ismert és kedvelt művészpár magas színvonalon álló előadásait melegen ajánljuk műpártoló közönségünk figyelmébe.

— **Estüvő.** Kurcsinka Gyula e napokban tartja esküvőjét Nagykálmán özv. Kollár Józsefné leányával Irénkével.

— **Értesítjük** mindazokat akik Köveskúti *Tul a Dunán* c. novellás kötetére előfizettek, hogy a könyv a jövő hóban fog megjelenni.

— **Könyvelmüen bánt a fegyverrel.** Göbel Kálmán, Fizély Lajos geplakatosnak tanonca, ma egy hete egy piszkos pisztolyt tisztogatván, nem vette észre, hogy az meg van töltve. A fegyver tisztogatás közben elsült és keresztül lötte a tanonca bal tenyerét.

— **1909. év folyamán Születések:** 187 rkath., 42 ref., 10 ág. h. ev., 34 izr., összesen 273. Halálozás: 154 rk., 36 ref., 11 ág. h. ev., 15 izr., összesen 216. Házasság: 35 rk., 8 ref. 1 ág. h. ev., 11 izr., 7 vegyes, összesen 62.

— **Bicskázás.** Kovács János és Bajkai András, oszakai lakosok, az oroszokai cukorgyár munkásai a gyártól ünnepekre kapott cukor-osztalékon összejöttek. Bicskázás lett a vége. Kovács úgy szúrta hatba Bajkait, hogy sebével a lévai kórházba kellett szállítani.

— **A Zenelap,** melyet Sággy József ismertnevű zeneíró már 23 év óta szerkeszt és ad ki, átvisszi lapját 1910-ben a XXIV. évfolyamba. A „Zenelap” mezeletünk fejlődésének szolgálatában, az elmúlt évtizedek alatt szakmai lelkiismeretességgel beszélt meg minden szönyegen levő kérdést s így nagy hasznára volt kulturális fejlődésünknek. Irányítókai, tárcái, hangverseny- és kritikai szemléi, újdonsági és külföldi hírvonalai nemcsak a szakzenészeket érdekelhetik, hanem a művelt zenekedvelő közönség is haszonnal lapozgathatja a különben is szépen, izélesen kiállított „Zenelap”-ot. Eöfizetési ára egész évre 8 kor., fele évre 4 kor., amelyért időnkint az előfizetők még értékes és érdekes zeneműlelkeleteket is kapnak. Az előfizetési pénzt legelőszörbb postautalványon beküldeni a „Zenelap” szerk. és kiadóhivatalába, Budapestre, VIII. ker. Baross u. 57 szám alá.

— **A Divat Szalont,** első és legszebb asszony-újságunkat ajánljuk szíves figyelmébe. Minden családó a legelőjesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert e díszes kiállítású, tartalmas és érdekes füzetekben minden kéthétben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. A *Divat Szalon* oktatója, segítője és mulattatója minden asszonynak, minden lánynak és a takarékoság, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és a legnemesebb szellemi szórakozás az, amivel olvasóit elárasztja. Közleményei fölött nem kisebb írónő, mint *Szabóné Noyáll Janka* örökdió és munkatársainak díszes névsorában ott vannak mindazok, kik e lappal egyidejűleg — huszonkét esztendő alatt — lettek az olvasóközönség kedvencei. A divat, melyet magyarul, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő, és a mi szellemi fejlettségünkhöz van mérve minden olyan cikke, melynek célja az, hogy a leánynevelést befejezve, kezz, tudatos derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek szánja az otthon varrott ruha, az otthon készített műtárgy dícsőségét, ellátván olvasóit az *ingyen-szabásúvok, munka-rajzok* minden fajtájával és az ingyen menekieteken megjelenő *gyermekújságot*, melynek az a célja, hogy fiatal anyak nemcsak a gyermekek ruházását könnyen megtanulhassák, hanem hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. A *Divat Szalon* dús és értekes közleményeit gyönyörű kepek tarkítják s rendszeren két művészi kiviteű színes divatképekzei a füzet csinos és tartós borítokat. — A *Divat Szalon* kiadóhivatala: Budapest, V., Eskü-ut 5. sz. — Mindenkinék szívesen küld mutatós-számot, az előfizetési árák feltüntetésével együtt, melyeknek csekélysege szinte szembeszökő a lap pazar és tartalmas kiállítása mellett. Egész évre 12 korona, fele évre 6 korona és negyedévre 3 korona.

A Budapesti Hírlap, az ország legelőjeredtebb és legtekintélyesebb lapja, a magyar intelligenciának nélkülözhetetlen közönsége, közel harminc éve, hogy utóbb munkát végez a magyarság érdekében. Jel-szava: **MINDENT A M. GYARSÁGERT.** Aki rószat óhajjt venni ebben a munkában

az előfizet a Budapesti Hírlapra. Ha már most küldi valaki a jövő negyedévre szóló előfizetési árt 7 koronát, akkor es év hátra levő idejére díjmentesen kapja a Budapesti Hírlapot. Előfizetni lehet Nyitrai és Társas könyvkereskedésében is Léván.

Közönség köréből.

Közönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen édes apánk elhunyt alkalmával részvetőket fejezték ki, ezúton mondunk halás köszönetet. Frasch család.

Nyilvános köszönet.

A lévai kath. Legényegylet választmányja halás köszönetet mond mindazon jötevőnek, kik úgy a december 25-én mint január 2-án rendezett pasztorj tek alkalmából adományukkal s fölüfizetéseikkel az anyagi sikert biztosítottak.

Az előnökség.

Hivatalos közlemény.

11/1910 szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tetetik, hogy a bekebelezett tartozások bejelentési ideje elkeresven, felhívattuk tehát az adóó telen, hogy a föld és házbirtoakra beávesezett adómagukat január havában annyival is inkább jeleentsék be a városi adóhivatalnál, mert a később beadott valomasi ıvek mint későn bekeresettek figyelembe nem veteenek.

Városi adóhivatal.

Lévaú, 1910. évi január hó 4-én.

Komzsek Lajos,
adóh. főnök.

Lévai piaciárak.

Rovatvesztő: Kónya József rendőrkapitány

Busa w.-mássáneként 26 kor. 20 fill. — 26 kor. 40 Kétszeres 24 kor. 80 fill. 25 kor. 20 fill. — Rozs 19 kor. — fill. 20 kor. — fill. — Arpa 12 kor. 60 fill. 13 kor. 60 fill. Zab 15 kor. — fill. 16 kor. — fill. — Kukorica 11 kor. 60 fill. 12 kor. — fill. — Lencse 26 kor. — fill. 27 kor. — fill. — Bab 18 kor — fill. 19 kor. — fill. — Kóles 14 kor. — fill. 15 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónkent: Vörös lóhere termeszettől arankamentes 135—140 Vörös lóhere, kis aránkas 105—110 Vörös lóhere, nagy aránkas 105—110 Lucserna termeszettől arankamentes 175—180 Lucserna, világos szemű aránkas 140—144 Lucserna, barnás szemű 115—120 Bitorhere 42—44 Baitaczin 32—34 Muharmag 20—22

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1910. évi jan. hó 2-től 1910. évi jan. hó 9-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Vanék János Czingel Mária	leány	Katalin
Pintér Geza Billa Julianna	leány	Iona
Dr. V.cek F. Altmann G.	leány	Maria
Pigmond Gy. Presztolánszky A.	leány	Györgyike
Bircák J. Mezaros J.	fiu	Sándor
Heksch Samu Burger Lujza	fiu	halva szül.

Halálozas.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Biró Józsefné Sulva M.	30 éves	Tüdőgümőkór
Szabó János	46	Nyelvrák
özv. Frasch Sándor	66	Tüdőelégedanant
özv. Seitelam Jánosné	69	Coatsziv
Jancsó Maria		

Nyilttér*)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR
 Egyre, oldó háziszor mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.
 Egy eredeti doboz ára 2 korona.
 Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ
 Fájdalom csillapító, bedörzsölés, fő és erősítő, elismert, régi jóhírnevű háziszor szaggatás és hűlésből származó mindenféle betegségek ellen.
 Eredeti üveg ára 1 kor. 2
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
 Főszékhelyi hely MOLL A. gyógyszerész.
 Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Puchlauben 9.

Eladó ház. Bathy-utca 24. számú. Bovebbet ott a tulajdonosnál.

Eladó butorok. Egy ebédő és hálószoba berendezés, gyermek vasagy és függő lámpák kikötözés végett olcsón eladó. Kohary-út 4. szám.

Eladó ház. A Kálvay-utca 22. számú ház, mely áll 3 külön lakásból, melegek, ysegekkel, tagas udvarral és kerttel szabad kezdő eladó. Bovebbet értekezni lehet ugyanott a házban.

BŐRSZENY

elkemára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy kérgesedést idéznek elő, nagyon hat a Zucker-féle szabadgyógyszappan, amár ezen bajoknál minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon sokszor tapasztalattól, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, megállapítható, hogy a Zucker-féle szabadgyógyszappan a legtöbb esetben azonnal enyhíti a viszketésséget, ha a vastag krémszerű hab — a használati utasítás szerint alkalmazva — a moskodás után egy ideig a megfelelő helyen marad. Ettől függ ugyanis, hogy a baj által elfajzott és elhaló bőrrészekek lehullanak és ezzel az erős viszketéset okozó bőriringer nyúljon, a bőr megújulási előmozdítását és a Zucker-féle szabadgyógyszappant hosszabb ideig használnak, rendszeren hamarosan lehámlik a bőr legteljese rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt csészzerű egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsírozó bőrkremmel hő szabó ideig kenni, míg különleges kezelést többé nincs szükség. Erre alkalmasabb a Zucker-kréme.

Rendeléséknél figyeljünk a következő különbségekre:
 Zucker szab. 35%-os gyógyszerzappanja a leghatásosabb és a legnagyobb. Egy darab ára 2.50 kor.
 Zucker szab. 15%-os gyógyszerzappanjának hatása és mennyisége vaanival gyengébb. Darabja 1 kor.
 Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamennyi bőrkrem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.
 Minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszerekáruházban is kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjünk rábeszéléseknek, hogy értéktelen szappanokat szőzzenek nyakunkba.
 A Zucker szabadgyógyszappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Kapható:
KNAPP IGNÁCZ drogeriájában Léván.

Eladó ház. Balassa utca 8 számú. 4 szobából és mellő helyiségekből álló ház szabadkézből eladó

Sajat termésből kis üstön főzött kitűnő minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként . . . . 140 koronáért
 Literenként . . . . . 160 fillérért

Sárga barack-pálinka

Literenként 5 koronáért.

Kapható Léván
HOLLÓ SÁNDOR
 pincéjében.

Tüzifa
 teljes vagon-rakományokban kapható

Ipolypászto

állomáson levő raktárából.

Megrendelhető **WOLFNER S.** cégnél Budapest, V., Drava-utca 16.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN.

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó olcsó ár mellett. Több ezer elis merőlevél, közte több hercegi és grófi uradalomtól

Cím: **Szücs Sándor fia, szőlőtelepe**

Bihardócszeg.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
 pótléka
 egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszenyénél, oszúznál és meghűléseknél.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
 Dr. Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó ház.
 A Honvéd-utczában lévő casinos

Sveiczi ház

egészben és hozzá egy darab gyümölcsös kert, jutányos árban megvehető **Oszttrider** György tulajdonostól.

3800/1909 tlkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kalmár és Engel budapesti bej. czég végrehajtónak özvegy Hanszok Lukácsné szül. Sebő Erzsébet, kisk. Hanszok Pál, István, János, Ilona mint Hanszok Lukács ismert örökösei és az ismeretlen örökösök végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyben benyújtott arverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtót javára 2629 korona 36 fillér tőke ennek 1907. évi október hó 25. napjától járó 5% kamatai, 212 korona 10 fillér eddigi per és végrehajtási az ezuttal 51 koronában megállapított arverési kérti, valamint a még felmerülő további költségeknek kielégítése, ugyszintén az 881. évi LX. t. c. 167. § alapján ezenel csatlakozottak kimondott végrehajtási zálogjoggal bíró hitelköz nevezetesen Ehrnszteln Ignács lévai lakosnak 63 korona tőke ennek 1908. évi szeptember hó 1-től járó 5% kamatai és 27 korona 60 fillérből álló követelésének kielégítése végett az 1831. évi LX. t. cz. 144. § és a Vhn. alapján a végrehajtási arverést a végrehajtást szenvedő öz. Hanszok Lukácsné szül. Sebő Erzsébet, kiskoru Hanszok Pál, István, János, Ilona mint Hanszok Lukács ismert örökösei és az ismeretlen örökösöknek a lévai kir. járásbírószág területén Garamsolyos község határában fekvő és a garamsolyosi 343. sztjkvben B 2. 5. tétel alatti 1/8 telki közös legelő illetőségben való 8/12 rész jutalékára 23 korona, az ottani 382. sztjkvben A I 1 sor 27/b, hrsz. 18. 6. i. számú ház és btelekben B 8. 9. tétel alatti egész jutalékára 839 korona, az ottani 373 sztjkvben A I 1 sor 164/a. hrszámú szántóban B 3 tétel alatti 1/4 rész jutalékára 30 korona, az ottani 359 sztjkvben A I 1 sor 216 hrszámú szántóban B 3 tétel alatti 3/12 rész jutalékára 23 korona, az ottani 17 sztjkvben A I 12. sor 566 hrsz. B 17 t. alatti 3/32 rész jutalékára 10 korona, az ottani 302. sztjkvben A I 1 sor 374/b. hrsz. B. 3. t. alatti 1/4 rész jutalékára 7 korona, az ottani 20. sztjkvben A I 1 sor 578. hrszámú szőlőben való B. 3. t. alatti 1/6 rész jutalékára 84 korona, az ottani 137. sztjkvben A I 3 sor 283/a hrsz. 4 sor, 285/a hrsz. 5 sor 335/a hrsz. 6 sor 374/a hrsz. 7 sor 221/a hrszámú ingatlan és ehhez tartozó 1/12 telki közös legelő és erdő illetményben való 1/4 rész illetményre 127 korona és az ottani 137. sztjkvben A I 1 sor 638/b hrszámú szőlőben való 1/4 rész illetményére 20 korona kiküldetési árban az arverést elrendelte még pedig a Vhn. 26. § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlanok a megállapított kiküldetési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladtni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói arverés 1910. évi január hó 31. napján délután 2 órakor Garamsolyos község házánál lesz megtartva.

Az arverési szándékozók tartoznak az ingatlan kiküldetési árának 10%-át készpénzen vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

Azon arverelő ki a kiküldetési áránál magasabb ígéretet tett, ha többet igényelni sem akar, köteles nyomban a kiküldetési ár számlákra szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százálekig kiegészíteni, mert ha ezen kötelezettségeknek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó arverésben többé részt nem vehet.

Kelt Léván, a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi november hó 12. napján.

Hoffmann Árpád,
 kir. albiró.

Meghívók,
Eljegyzési kártyák
 legjobb és legszebb kivitelben készülnek
Nyitrai és Társa
 könyvnyomdájában.

Kölcsönkönyvtár
 ujonnan kiegészítve kb. 8000 kötet
 magyar, német és francia regény
NYITRAI ÉS TÁRSA
 könyvkereskedésében
L É V Á N.
 Előfizetés bármely nap kezdhető!!

Legjobb sütemények kaphatók
Sipiczky
 cukrászdában
L É V A,
 Főter (Friedmann-ház.)

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

L É V A. Kossuth Lajos-tér 1. szám.

Naponta friss felvágott. Teljesen friss árnk. Prágai sódar. Naponta friss teavaj. Császárhús főzve. Debreczeni paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és szépebbéi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Friss teasütemények.

Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órás és ékszerész Léván.

Kern Testvérek

L É V Á N.

Vas-, fűszer- és csemegekereskedők.

Ajánljuk ujonnan átrendezett raktárunkat olcsó, pontos kiszolgálásunkkal.

Valódi Angol, Key, Batleaxe, Brazíliai, Cuba, Jamaika rumokat, likőröket

orosz-kinai TEÁKAT, csemege-sajt, naponta friss felvágott, déli gyümölcsök és mindennemű fűszer- és gyarmat-árukat.

Továbbá téli idényre magyar gyártmányu, folyton égő Viktória, Meidinger-rendsz. kocsz-,

kályhákat, tűzhelyek, fűtésű kályhákat

és kályha felszereléseket, nickel, aluminium, email, öntött és lemez konyha-edények, alpacka tea-főzők, evőeszközök jótállásra vadászati felszerelések, löpor, fegyverek dús választékban, nagy választék épület- és mindenemű vasalásokban.

Becsés pártfogását kérve továbbra is igen tisztelt vevőinknek.

Varrógépek

5 évi jótállásra!

KÁVÉ NAGY RAKTÁR 240 KOR. 440 KOR.

MINDENEMŰ FESZÉKÁRÚK

Ferenczi János

uri-, női- és gyermekcipő üzlete

Kálvin-udvar. Léva. Kossuth L.-tér.

Az ujonnan berendezett üzletemben raktáron tartok és mérték után készítek

uri-, női- és gyermek-

czipőket

a legújabb divat szerint kiváló anyagból és bármely különlegességet a legszolidabb árák mellett.

baró Baratta Alajos

keramikai gyárai

Tetőcserép,
Kályhás agyag,
Chamotte téglá

Poltár (Losoncz mellett)

KÉPVISELŐT KERES!

Kiváló gyógyhatású

Erős tápszerttartalmazó

TOJÁS ÉS CSOKOLÁDÉ COGNAK

Különösen lábbadozók, aggok, betegek és gyermekek erősítésére is, orvosok által nagyon ajánltatik.

Kizárólagos egyedüli elárusító hely:

L É V Á N,

Loserth Dezső

fűszer és csemege üzletében.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

nagy raktára L É V Á N.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiállítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzcséplő készletek, GANZ-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek